

mgr Włodzimierz Głowacki

temat rozprawy: **Przewłaszczenie na zabezpieczenie w prawie polskim a *fiducie-sûreté* w prawie francuskim.**

Przedmiotem pracy jest kompleksowa charakterystyka jurydyczna przewłaszczenia na zabezpieczenie. Celem pracy jest przedstawienie złożonej natury przewłaszczenia na zabezpieczenie, jako czynności łączącej elementy rzeczowe i obligacyjne, upatrując w tych drugich wyrazu fiducyjnego charakteru czynności. Wnioski pracy sprowadzają się do stwierdzenia, że w świetle aktualnych poglądów doktryny, judykatury oraz regulacji prawnych przewłaszczenie na zabezpieczenie nie spełnia oczekiwań obrotu gospodarczego. Aby nadać tej formie zabezpieczenia spójny kształt i wyeliminować wykazane w pracy mankamenty konieczna jest interwencja na poziomie ustawodawczym i unormowanie przewłaszczenia na zabezpieczenie jako nowego typu umowy nazwanej. Umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie jest źródłem zabezpieczenia odmiennego od tradycyjnych zabezpieczeń opartych na rzeczy cudzej i z tego względu wymaga autonomicznej regulacji, w ramach której uwzględnione zostaną elementy obligacyjne, które determinują fiducyjny, a tym samym powierniczy charakter tego sposobu zabezpieczenia.

Punkt odniesienia dla powyższych rozważań stanowi, *fiducie-sûreté* we Francji, której pierwowzorem była również *fiducia cum creditore contracta*. Przez długie lata *fiducie-sûreté* nie spełniała istotnej funkcji w obrocie gospodarczym. Nastawienie to uległo zmianie i *fiducie-sûreté* unormowana została w *Code civil* jako odrębny rodzaj zabezpieczenia rzeczowego opartego na transferze własności. Jednocześnie *fiducie-sûreté* została zaliczona do nadrzędnej kategorii czynności fiducyjnych.

Przedstawienie *fiducie-sûreté* pozwala zarówno dokonać pełniejszej charakterystyki przewłaszczenia na zabezpieczenie *de lege lata* ale przede wszystkim pokazuje potencjał zabezpieczeń fiducyjnych.

Praca składa się z IV Części, z których Część I- historyczna poświęcona jest rzymskiej *fiducia cum creditore contracta*, uznawanej za pierwowzór przewłaszczenia na zabezpieczenie oraz *fiducie-sûreté*.

Analiza *fiducia cum creditore contracta* nakierowana jest na przedstawienie jej ewolucji oraz złożonej konstrukcji obejmującej oddzielone w sensie formalnym rozporządzenie i *pactum fiduciae*, determinujące jej fiducyjny charakter.

Przyjęta w tej części pracy metoda historyczno- opisowa ma dostarczyć informacji na temat konstrukcji fiduciae ale również pokazać sposób rozwiązywania problemów, które pojawiały się w praktyce.

Część II pracy poświęcona jest fiducia-sûreté, przedstawia zawiera charakterystykę jurydyczną fiducia-sûreté od strony podmiotowej i przedmiotowej, skutki rzeczowe i obligacyjne, charakterystykę własności fiducjarnej i majątku fiducjarnego oraz jej zalety z perspektywy postępowań upadłościowych i naprawczych.

Wykorzystując metodę dogmatyczno- prawną staram się zbudować model normatywny fiducia-sûreté.

III Część poświęcona jest charakterystyce przewłaszczenia na zabezpieczenie. Zawiera rozważania terminologiczne, prezentację modelu empirycznego umowy, jej charakterystykę podmiotową i przedmiotową oraz klasyfikacje. Szczegółowo przedstawione zostały skutki rzeczowe i obligacyjne umowy wraz z próbą odtworzenia elementów fiducjarnych.

W tym zakresie posługuje się zarówno metodą dogmatyczno-prawną, z uwagi na liczne regulacje odnoszące się do przewłaszczenia na zabezpieczenie, jak i metodą porównawczą, szukając punktów odniesienia zarówno w fiducia-sûreté jak i fiduciae cum creditore.

Część IV zawiera podsumowanie w ramach, którego przedstawione zostały wnioski de lege lata oraz rozważania na temat umiejscowienia postulowanej regulacji w strukturze kodeksu cywilnego. Podsumowanie kończy propozycja regulacji przewłaszczenia na zabezpieczenie jako umowy nazwanej.